

Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilâmı : 16 . VI . 1949 - Sayı : 7234)

No.
5435

Kabul târihi
10 . VI . 1949

BİRİNCİ MADDE — Türk Ceza Kanununun 15, 19, 24, 76, 141, 142, 163, 189, 264, 265 ve 549 ncu maddeleri aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 15. — Hapis cezası yedi günden yirmi seneye kadardır. Kanunda açıklanmıyan yerlerde yukarı haddi beş senedir.

Altı ay ve daha yukarı hapis cezasına mahkûm olanlar ile mevkufiyet müddetinin mahsubundan sonra geri kalan müddeti altı ay veya daha ziyade olanların cezaları 13 ncu maddenin birinci devreye ait hükümleri ayırık olmak üzere diğer hükümlerinin tesbit ettiği şartlar dâhilinde çektirilir.

Madde 19. — Ağır para cezası (10) liradan (25 000) liraya kadar tâyin olunacak bir paranın Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir. Nispî para cezalarının yukarı haddi yoktur.

Bu ceza hükmünü bildiren ilâm kesinleşince Cumhuriyet Savcılığına verilir. Cumhuriyet Savcısı bir ay içinde para cezasını ödemesi için hükümlüye usulü dairinde bir ödeme emri tebliğ eder.

Hükümlü, tebliğ olunacak ödeme emri üzerine belli süre içinde para cezasını ödemezse Cumhuriyet Savcısının yazılı emriyle bir gün üç liraya sayılmak üzere hapsedilir. Kesirler nazara alınmaz. Ancak üç liradan aşığı hükmolunan para cezaları bir gün hapse çevrilir.

Para cezasının hapse çevrileceği mahkeme ilâmında yazılı olmasa bile yukarıdaki hüküm Cumhuriyet Savcılığınca uygulanır.

Bir aylık süre içinde para cezasının üçte birini ödiyen hükümlünün isteği üzerine geri kalan para cezasının birer aylık iki taksitte ödenmesine müsaade olunur. İkinci taksit vaktinde ödenmezse üçüncü taksit müsaadesi hükümsüz kalır.

Hükümlü, mahpus kaldığı her gün için ilk fıkraya uyarınca üç lira indirildikten sonra geri kalan parayı öderse hapisten çıkarılır.

Para cezası yerine çektirilen hapis cezası üç yılı geçemez.

Kendi isteği üzerine hükümlü, para cezasından çevrilen hapis yerine Devlet, il-ler veya belediyelerce tâyin olunacak Bayındırlık işlerinde çalıştırılabilir. Bu suretle iki günlük hizmet bir gün hapis yerine geçer.

Çektirilen hapis süresi para cezasını tamamiyle karşılamamış olursa geri kalan paranın tahsili için ilâm Cumhuriyet Savcılığınca mahallin en büyük mal memuruna verilir ve mal memurluğunca, hapis ile tazyik hükmü ayırık olmak üzere Tahsili Emval Kanunundaki usule göre hükümlünün malına müracaat olunarak infaz edilir.

Madde 24. — Hafif para cezası, üç liradan bin liraya kadar tâyin olunacak bir paranın Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir.

Hapis yerine hafif hapis yazılmak şartıyla 19 ncu maddenin birinciden başka diğer fıkraları hükümleri bu ceza hakkında da uygulanır.

Madde 76. — İşlenmiş olan her fiil için kanun ile belli olan ağır ve hafif para cezaları ayrı ayrı hükmolunur.

Nispî para cezaları da aynı hükme tâbidir.

Para cezalarının şahsi hürriyeti bağlayıcı bir cezaya çevrilmesi halinde bu ceza müddeti dört yılı geçemez.

Ağır para cezasıyla hafif para cezası birleştiği takdirde çevrilecek ceza nev'i hapidir.

Madde 141. — Memleket içindeki içtimai bir sınıfın diğerleri üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya içtimai bir sınıfı ortadan kaldırmak veya memleket içinde kurulmuş iktisadi veya içtimai temel nizamları devirmek amacıyla cemiyet tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse üç yıldan on yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Amacı, cemiyetin siyasi veya hukuki her hangi bir temel nizamını devirmek olan yıkıcı cemiyetleri memleket içinde tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse birinci fıkrada yazılı cezayı görür.

Yukardaki fıkralarda yazılı amaçlara varmak için cemiyetlerce her ne suretle olursa olsun cebir ve şiddet kullanmak veya her ne suretle olursa olsun tehdit etmek vasıta olarak kabul edilmişse veya bu cihet açıklanmamış olmakla beraber cebir ve şiddet veya tehdit başarı için gerekli bulunmuş ise cemiyeti tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimseye verilecek ağır hapis cezası beş yıldan aşağı olamaz.

Amacı Cumhuriyetçiliğe aykırı olan veya Millî duyguları yok etmeye veya zayıflatmaya mâtuf bulunan cemiyetleri tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

Birinci ve ikinci fıkralarda beyan olunan cemiyetlere girenler bir yıldan ve üçüncü fıkrada yazılı cemiyetlere girenler iki yıldan başlamak üzere yedi yıla kadar ağır hapse ve dördüncü fıkrada bildirilen cemiyetlere girenler de altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Yukardaki fıkrada beyan olunan cemiyetlere girmek için yol gösterenler aynı suretle ceza görürler.

Dağılmaları emredilmiş olan yukarda yazılı cemiyetleri, sahte nam altında veya muvazaa şeklinde olsa dahi yeniden tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare edenler hakkında verilecek cezalar üçte birden eksik olmamak üzere artırılır.

Madde 142. — Memleket içindeki içtimai bir sınıfın diğerleri üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya içtimai bir sınıfı ortadan kaldırmak, yahut memleket içinde kurulmuş iktisadi veya içtimai temel nizamları devirmek veya siyasi veya hukuki temel nizamları yıkmak için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse bir yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

Bu propaganda, yukardaki fıkrada yazılı amaçlara varmak için cebir ve şiddet kullanmayı veya tehdit etmeyi de tazammun ediyorsa ilk fıkra uyarınca verilecek ceza iki yıl ağır hapisten aşağı olamaz.

Yukardaki fıkralarda yazılı fiilleri öven veya iyi gördüğünü söyleyen, yahut bu fıkraların ihtiva ettiği amaçlar için başkasına söz veya herhangi bir fiil ve hareketle telkinde bulunan kimse bir yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Cumhuriyetçiliğe aykırı veya Millî duyguları yok etmek veya zayıflatmak için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse altı aydan iki yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

Yukarıki fıkralarda yazılı fiiller yayım vasıtalarıyla işlendiği takdirde verilecek ceza üçte birden yarıya kadar artırılır.

Madde 163. — Lâyikliğe aykırı olarak, Devletin içtimai veya iktisadi veya siyasi veya hukuki temel nizamlarını, kısmen de olsa dinî esas ve inancalara uydurmak amacıyla cemiyet tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse iki yıldan yedi yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

Böyle cemiyetlere girenler veya girmek için başkalarına yol gösterenler altı aydan aşağı olmamak üzere hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

Dağılmaları emredilmiş olan yukarda yazılı cemiyetleri, sahte nam altında veya muvazaa şeklinde olsa dahi yeniden tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare edenler hakkında verilecek cezalar üçte birden eksik olmamak üzere artırılır.

Lâyikliğe aykırı olarak, Devletin içtimai veya iktisadi veya siyasi veya hukuki temel nizamlarını, kısmen de olsa dinî esas ve inancalara uydurmak amacıyla veya siyasi menfaat veya şahsi nüfuz temin ve tesis eylemek maksadıyla dini veya dinî hissiyatı veya dince mukaddes tanımlan şeyleri âlet ederek her ne suretle olursa olsun propaganda yapan veya telkinde bulunan kimse bir yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

Yukarıki fıkrada yazılı fiil yayım vasıtalarıyla işlendiği takdirde verilecek ceza üçte birden yarıya kadar artırılır.

Yayım yeri veya yayım vasıtası veya yayım konusu bakımından az zarar umulan hallerde faile altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verilir.

Madde 189. — Ceza tâyininde kanunun şiddet sebebi sayarak bildirdiği silâh tâbirinden maksat :

1. Ateşli silâhlar;
2. Patlayıcı maddeler;
3. Tecavüz ve müdafaada kullanılan her türlü kesici, delici veya bereleyici aletler;
4. Yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı eczalar veya diğer her türlü zehirler ve boğucu, kör edici gazlardır.

Madde 264. — Her kim, ait olduğu merciden ruhsat almaksızın dinamit veya bomba veya buna benzer yıkıcı ve öldürücü alet veya barut ve sair ateşli ecza veya memnu silâh veya bunlara mahsus fişek yapar veya bunları yabancı memleketten Türkiye'ye sokar veya sokmaya vasıta olur veya memleket içinde bir yerden diğer yere götürür veya yollar veya götürmeye bilerek tavassut ederse altı aydan üç yıla kadar hapis olunur ve kendisinden 100 liradan 1.000 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Ruhsatsız bu gibi şeyleri taşıyanlar veya bulunduranlar veya satanlar veya satılığa çıkaranlar veya alanlar üç aydan bir yıla kadar hapis ve 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Şu kadar ki, 265 nci maddenin 2 ve 3 numaralı bentlerinde yazılı memnu silâhları ruhsatsız olarak bulunduranlar 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Hâtıra teşkil eden veya antika olan memnu silâhlar için istenilen ruhsatın verilmesi mecburidir. Bu ruhsat, silâhın sahibinde bırakılmasına müsaadeyi tazammun edip üstte taşınmasına cevaz vermez.

Madde 265. — Kanuna göre memnu silâhtan maksat :

1. Ordu tarafından kullanılmış veya kullanılmakta olan veya düşmandan iğti-

nam olunan veya bütün askerî şahıslara veya zabıta kuvvetlerine tahsis edilen eski veya yeni sistem her cins veya modelde makinesiz veya ağır veya hafif makineli harb tüfekleri veya diğer nevi harb aletleri, kasatura, süngü, kılıç ve mızraklar,

2. Çapı, cinsi ve modeli her ne olursa olsun fişek yatağı dâhil olduğu halde namlusu 15 santimetreden uzun olan tabancalar,

3. Sapı sayılmamak üzere uzunluğu (25) santimi geçen tek veya çift yüzlü ve sivri uçlu her türlü kesici aletlerdir.

Bir meslek veya sanatın icrasına mahsus veya ev levazımından olup da bu maksat ile bulundurulmuş veya taşınan veya kullanılan bıçak ve sair aletler memnu silâhtan sayılmaz.

Madde 549. — Merciinden ruhsat almaksızın kanuna göre memnu olmayan silâhları şehir ve kasaba içinde taşıyanlar 15 günden 3 aya kadar hafif hapis veya (30) liradan (500) liraya kadar hafif para cezasıyla cezalandırılırlar.

İKİNCİ MADDE — Vergi ve resimlerin belli süreleri içinde ödenmemesinden dolayı tahsili lâzımgelen vergi ve resim cezalarıyla tazminat kabîlinden olup mütegayit nispete tâbi bulunan para cezaları hariç olmak üzere Büyük Millet Meclisinin ilk kurulduğu tarihten önce yürürlüğe girmiş bulunan bütün kanun ve tüzüklerde yazılı olup da daha sonraki tarihlerde Büyük Millet Meclisince miktarına dokunulmamış olan para cezaları on misline ve Büyük Millet Meclisi tarafından kabul olunup da 31 . XII . 1939 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlarda yazılı para cezası beş misline ve 1 . I . 1940 tarihinden 31 . XII . 1945 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlarda yazılı para cezaları üç misline çıkarılmıştır.

Para cezasının diğer bir ceza ile birlikte tertiplenmiş olması, yukardaki esaslar dairesinde cezanın artırılmasına engel olmaz.

Yukardaki fıkralar uyarınca artırılarak hükmedilecek para cezası on liradan aşağı olamaz.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Para cezalarındaki artış suçun nev'ine ve görev ve yetki tâyinine ve kanun yollarına müracaata taallük eden hükümlere dokunmaz.

DÖRDÜNCÜ MADDE — 17 Nisan 1338 tarih ve 222 sayılı Kanun kaldırılmıştır.

BİRİNCİ GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenmiş olan suçlardan dolayı hükmedilmiş veya hükmedilecek olan para cezasının hapis veya hafif hapse çevrilmesinde bir lira için bir gün hesap olunur.

Ancak para cezalarının tahsil ve infazına ait diğer hususlarda bu kanun hükümleri uygulanır.

İKİNCİ GEÇİCİ MADDE — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte memnu silâhı bulunanlardan bir yıl içinde mahallin en büyük mülkiye âmirine müracaatla ruhsat almıyanlar veya kendilerine ruhsat verilmeyenler veya ruhsatı haiz kimselere devretmiyenler süre sonunda bu silâhları pulsuz bir makbuz karşılığında o yerin askerlik şubesine emanet olarak teslim mecburdurlar.

Askerlik şubesine teslim edilmiş olan silâhlar teslim tarihinden üç yıl içinde sahipleri tarafından ruhsat alınmadığı veya ruhsatı haiz kimselere devredilmediği takdirde Hazineye maledilirler.

Her ilin mülkiye âmirleri kendi illeri içindeki şehirli ve köylü halka bu madde hükümlerini mahallî mutat vasıtalarla en geç üç ay içinde duyurmaya mecburdurlar.

BESİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ALTINCI MADDE — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.

11 Haziran 1949

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	11. VI 1949 1/555
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	11. VI 1949 4/558
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların c. ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 19 303 20 572:578,578:598,633:637,639:655,655:676, 680:705